

Π α ρ ο υ σ ί α σ η

Του συγγραφικού έργου του Λογοτέχνη, Ποιητή Κώστα
Στεφανόπουλου

στο «Λογοτεχνικό Εργαστήρι» των εκδόσεων «Μέγας Σείριος»
του «Ομίλου Εξυπηρετητών»

Σάββατο, 16 Φεβρουαρίου 2013

Αυτό το πέλαγος δεν έχει άκρη
αυτός ο ουρανός είναι απέραντος
κι η μοναξιά μου ατελείωτη.

Ζυγώνω την αιτία της ύπαρξης
με ταπεινότητα, με σιγή.
Επιστρέφουμε στη πηγή μας.

Από το ποίημα «Αποχωρισμός κι επιστροφή»

Καλησπέρα σας...

Απόψε θα γνωρίσουμε το έργο του πολυγραφοτάτου ποιητή,
λογοτέχνη, του εκλεκτού προσκαλεσμένου μας, εδώ, στο
«Λογοτεχνικό Εργαστήρι» των εκδόσεων «Μέγας Σείριος», του κ.
Κώστα Στεφανόπουλου.

Θα ταξιδέψουμε μαζί την ποίησή του. Μια ποίηση γεμάτη
αποχρώσεις της θάλασσας, μια ποίηση με έντονη εσωτερικότητα.

Θα ακούσουμε για ιστορίες ναυτικές, κείνες που γράφονται
όταν χτυπούν κατάπλωρα τα κύματα, κι οι νηνεμίες της καρδιάς
δίνουν το στίγμα τους στα μήκη και στα πλάτη της αναζήτησης.

Πάρε του στίχου μου
το αντίδωρο
και ψάξε μέσα σου
το αληθινό
να βρεις το χρέος μας
σ' αυτόν τον κόσμο.

Από το ποίημα «Προσεγγίσεις (Α)», *Ποντοπόρεια* σελ. 7

Ο Κώστας Στεφανόπουλος, πλοίαρχος του Εμπορικού
Ναυτικού, με πανεπιστημιακές σπουδές στο Tennessee,
αρχιπλοίαρχος και manager της Pontoporos και, για μια δεκαετία,

καθηγητής στο Κέντρο Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (ΚΕΣΕΝ), έζησε πολλά χρόνια ταξιδεύοντας, και σαν ταξιδευτής του κόσμου, σαν πολίτης της θάλασσας, μας λέει και μας δίνει πολλά μέσα από το έργο του.

Όλη η ευθύνη της ζωής
σ' αυτό το χάρτη
που σου έδωσαν
να ταξιδέψεις και να υπερβείς.

Από το ποίημα «Απόφαση», Ποντοπόρεια σελ. 56

Γράφει από μικρό παιδί, ενώ μαθητής ακόμη στη σχολή πλοιάρχων της Ύδρας, εκδίδει και διευθύνει το περιοδικό «Ναυτίλος» όπου και δημοσιεύει τα πρώτα του ποιήματα, καθώς και μικρά διηγήματα. Αργότερα υπηρετώντας στο Πολεμικό Ναυτικό δημοσιεύει ποιήματά του στο λογοτεχνικό περιοδικό «Ο Δρόμος», του οποίου είχε την αρχισυνταξία.

Φαίνεται πως, η αγάπη του για τη θάλασσα και η αγάπη του για την ποίηση, κάποια στιγμή ταυτίστηκαν κι έγινε η αγάπη του για τη μία, τροφός της αγάπης του για την άλλη. Κι είναι η ζωή του παρά με τη θάλασσα, την ποίηση, την αναζήτηση.

Προσκυνητής αστρόφεγγης
ακρογιαλιάς, στο άπειρο
της μουσικής των κυμάτων,
ο άγρυπνος εαυτός μου
ταξιδεύει την κρυμμένη
αρμονία της ύπαρξης
στην περιοδικότητα
των κυμάτων και των όντων.

*Από το ποίημα «Αρμονία»
ανέκδοτη ποίηση
«Νέα Σκέψη» σελ. 7 τεύχος 498*

Το έργο του είναι πολυποίκιλο και απλώνεται πλούσιο, από τον επιστημονικό ως τον λογοτεχνικό και τον ποιητικό χώρο.

Η ποίησή του διάφανη, καθαρή, γαλάζια... Αφήνει μέσα στην ψυχή το στάλαγμα της θάλασσας, το καταστάλαγμα της ζωής. Από αυτήν συλλέγει τις εμπειρίες του, μαζί της συνομιλεί, αναλύει τα γεγονότα της καθημερινότητας, μαζί της ψηλαφίζει τον έρωτα,

περιφρουρεί την αγάπη, μαζί της προσεύχεται και... κατεβαίνοντας στα βάθη της, κατεβαίνει στα βάθη του εαυτού του. Εκεί ερευνά, ερμηνεύει, συνθέτει, ανασυνθέτει και πλάθει τους στίχους του. Στίχους, που αναδύονται τελικά απ' τα βαθιά, τα ζεστά της καρδιάς του. Κι οι αποχρώσεις της θάλασσας γίνονται οι αποχρώσεις της ζωής. Οι αλήθειες της ζωής. Κι αφήνουν μέσα μας, λυτρωτικό το μήνυμα, εκείνο που ο ίδιος, σε ατελείωτες ώρες περισυλλογής, κοιτάζοντας την απεραντοσύνη, συνέλεξε.

Κύριε, της μικρής μου θλίψης
και της μακρινής μου προσμονής.
Επίσκεψε, το κρυφολίμανο
της ανθρώπινης μοναξιάς,
Όπου συχνά καταφεύγουμε
να συναντήσουμε τον εαυτό μας...

Από το ποίημα «Η επόμενη μέρα», «Ποντοπόρεια» σελ 80

Στα όνειρά του, που είναι και όνειρα του κάθε ανθρώπου, Ποιητής ταξιδεύει και τους ωκεανούς του μέσα κόσμου του ερευνά. Μαθαίνει μέσα από τις δυσκολίες του να κυβερνά το καράβι του, αφού σε αυτό έχει οριστεί κυβερνήτης κι είναι ο μόνος που μπορεί να το οδηγήσει με ασφάλεια στον προορισμό του. Στα βάθη του Εαυτού... στα βάθη της Ύπαρξης... να βρει εκεί την κρυμμένη ουσία... να λυτρώσει... και να λυτρωθεί. Ο Κώστας Στεφανόπουλος γίνεται ο αναζητητής της γνώσης, κι όπως ο ίδιος μας λέει: **«η γνώση μπλέκεται με την ανάμνηση κι αρχίζεις, άθελά σου, λογική συνομιλία μ' εκείνο τον παλιό θαλασσινό, που θύμιζε τον άγνωστο εαυτό σου.»** (Ποντοπόρεια σελ. 17)

Έλα στην πρώτη αγρύπνια,
καθώς στην πλαγιά τ' ουρανού
σκαρφαλώνει ο Σείριος,
ν' ακουμπήσω το κεφάλι
πάνω στον ώμο που λείπει,
να μετρήσω τα μίλια
με σκουριασμένο κουμπάσο
και να καθώ θελημένα.

Από το ποίημα «Ποντοπόρεια», «Ποντοπόρεια» σελ. 8

Ο Κώστας Στεφανόπουλος έχει βραβευτεί για τον ποιητικό και τον πεζό του λόγο από λογοτεχνικές ενώσεις και από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Δημοσιεύει τακτικά στον λογοτεχνικό και ναυτιλιακό τύπο άρθρα, μελέτες, ποιήματα και μικρά διηγήματα. Είναι ενεργό μέλος της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών, σύμβουλος της Ακαδημίας Κοινωνικών, Εθνικών και Πολιτιστικών Σχεδιασμών και ιδρυτικό μέλος του Αριστοτελικού Φιλοσοφικού Ομίλου της Αθήνας.

Το ποιητικό του έργο πλούσιο, αποτελείται από τις συλλογές:

"Αναζητώντας εσένα", 1980

"Αποχωρισμός και επιστροφή", 1983

- "Ψίθυροι στην πνοή του ανέμου", 1984

- "Μικροί Θεοί σε Απολλώνια πελάγη", 2006

και

- "Ποντοπόρεια", 2000 που περιλαμβάνει τρεις ποιητικές συλλογές: «Ποντοπόρεια», «Προσεγγίσεις» και «Ως την επόμενη αυγή».

Η ποιητική συλλογή «Ποντοπόρεια» από την οποία είναι και τα περισσότερα αποσπάσματα αυτής της παρουσίασης, βραβεύτηκε στον διαγωνισμό στη μνήμη του Νίκου Καββαδία.

Όταν στη μέση της νύχτας,
καταμεσής στο πέλαγος,
αφουγκραστώ στο είναι μου
βαθιά, τον ερχομό σου.
Και κουρασμένο το σώμα
ρωτήσαι: ποιος είναι
τούτη, την άγια ώρα;
Μην απαντήσεις, «Εγώ είμαι»,
Γιατί, «εγώ» είμαι «εσύ».

Ποίημα «Ταύτιση», «Ποντοπόρεια» σελ 37

Πλούσιο είναι και το επιστημονικό του έργο αφού όπως ήδη αναφέραμε ο κ. Κώστας Στεφανόπουλος εκτός από πλοίαρχος, υπήρξε καθηγητής στο Κέντρο Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού για περισσότερα από δέκα χρόνια. Τα επιστημονικά του συγγράμματα είναι δύο:

- "Οικονομική και τεχνική διεύθυνση του πλοίου", 1976

- "Ο πλοίαρχος και η οικονομική και τεχνική διεύθυνση του πλοίου", 1996

Έχει γράψει τα δύο θεατρικά έργα

- "Αδιέξοδο", 1984 και

- "Λίγο φως στην έξοδο", 1987

Ο πεζός του λόγος συγκεντρώνεται στα βιβλία:

- "Οδός Αγάπης", 1986 συλλογή διηγημάτων αφιερωμένη «σ' αυτούς που αφουγκράζονται το βήμα της αγάπης στο λιθόστρωτο του καθημερινού μόχθου».

και τις «Ναυτικές Διηγήσεις» ένα βιβλίο που περιλαμβάνει 4 νουβέλες, με τον γενικό τίτλο "πέρα από τον έρωτα και την ελευθερία", που εκδόθηκε το 1984 και επανεκδόθηκε το 2007.

«... Η ζωή μας παίρνει χρώμα και διάσταση ανάλογα με τα γεγονότα που εξελίσσονται μέσα μας, γύρω μας, ίσως κι ακόμα μακρύτερα...»

«Ναυτικές διηγήσεις» σελ. 20

Κάθε μια από τις τέσσερις υπέροχες νουβέλες που ξεδιπλώνονται σε αυτό το βιβλίο, φανερώνουν το μεγάλο εύρος και τις αμέτρητες δυνατότητες του συγγραφέα. Ο μεστός λόγος του, τα θέματα που επιλέγει, η έντονη δράση, ο έντονος προβληματισμός, η εσωτερική αναζήτηση και η αστέρευτη αγάπη του για τον άνθρωπο κρατούν αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη από την αρχή μέχρι το τέλος της κάθε ιστορίας.

«Ο άνθρωπος σίγουρα είναι το πλάσμα της φύσης που πάντα θέτει προβλήματα που υπερβαίνουν τις δυνάμεις του. Γι' αυτό και συνεχώς εξελίσσεται. Όμως ποιος ξέρει τις πραγματικές δυνατότητες του ανθρώπου;»

«Ναυτικές διηγήσεις» σελ. 49

Στις «Ναυτικές διηγήσεις» του Κώστα Στεφανόπουλου, φανερώνονται καθαρά οι πτυχές από τη σκληρή, τη μοναχική ζωή του ναυτικού. Ο συγγραφέας φέρνει τον αναγνώστη του αντιμέτωπο με τα δίκια της θάλασσας, με την κοινωνική κουλτούρα και την παράδοση άλλων λαών, και καθώς τον συντροφεύει στα πιο ιερά συναισθήματά του, στα πιο μεγάλα του διλλήματα, τον μεταφέρει σε μέρη εσωτερικά, όπου με συνειδησιακή ωριμότητα *«...θα μπορέσει να διακρίνει μέσα από την μονοσήμαντη πραγματικότητα των γεγονότων, την πολυσήμαντη πραγματικότητα των συμβόλων...»*

Να μπορέσει να ατενίσει λυτρωτικά, *«πέρα από τον έρωτα και την ελευθερία»* εκεί που, *«ένα κομμάτι ουρανού κατεβαίνει στη γη!»*

Για το βιβλίο αυτό ο τεχνοκριτικός και ποιητής Νίκος Α. Στασινόπουλος θα πει: *«Σε τούτα τα κείμενα ο Κώστας Στεφανόπουλος έχει ξεπεράσει την ιδιότητα του κοινού συγγραφέα. Τα φτερούγια της δημιουργίας του ακράγγιξαν την μεγαλοσύνη και με ταχύτητα αστραπής τον φέρνουν στη μεγάλη πηγή του φωτός εκεί που η μοίρα του κράτησε θέση.»*

Προσωπικά, διαβάζοντας στο βιβλίο «Ναυτικές διηγήσεις» τις 4 νουβέλες με το γενικό τίτλο «πέρα από τον έρωτα και την ελευθερία», έτσι απλά, βρέθηκα να ταξιδεύω με το «Πριγκίπισσα Ειρήνη», ή... με το «Πήγασος» ή... το «CASPIANA», σ' ολόκληρο τον πλανήτη. Κι ενώ συνέλλεγα εικόνες από μέρη εξωτικά, και βίωνα συναισθήματα εναλλασσόμενα, βρέθηκα τελικά να αναζητώ *«στον κατακόρυφο του συναισθήματος»* μου, *«το καλύτερο κομμάτι του μελλοντικού εαυτού μου»!*

Ο Κώστας Στεφανόπουλος έχει το χάρισμα και στον πεζό του λόγο να μην σ' αφήνει μόνο στην επιφάνεια. Εκεί που θαρρείς πως, αυτή τη φορά διαβάζεις μια ιστορία ξεκούραστη, χαλαρωτική, βρίσκεσαι ξαφνικά σε πιο βαθιά νερά απ' ό,τι αρχικά νόμισες. Κι αυτό γιατί κάθε ιστορία του, έχει μαζί της και το απαύγασμα της εσωτερικής του πορείας πάνω στην αιώνια θάλασσα της συνείδησης, τη γνώση της περιπλάνησής του μέσα στον αμόλυντο ωκεανό της ύπαρξης, που οδηγεί τελικά στα βάθη του εσωτερικού κόσμου.

«...Όμως, ο ουρανός δεν επηρεάζεται από ένα τόσο μικρό συννεφάκι, όσο γκρίζο κι αν είναι. Ούτε αυτοί που ταξιδεύουν στη θάλασσα έχοντας την καρδιά τους στη στεριά και το βλέμμα τους στραμμένο στον ουρανό. Γιατί αναζητούν στην καθαρότητά του την αγνότητα της αρχικής τους προέλευσης. Ελπίζοντας να σταλάξουν μέσα τους την καθαρότητά της...»

«Ναυτικές Διηγήσεις» σελ. 33

Ο Κώστας Στεφανόπουλος, ανεξάντλητος ποιητής, λογοτέχνης, επιστήμονας, δάσκαλος, είναι σήμερα και ο εκδότης του λογοτεχνικού περιοδικού **«Νέα Σκέψη»**. Ενός από τα πιο αξιόλογα λογοτεχνικά περιοδικά που πλουτίζει εδώ και 51 χρόνια τα ελληνικά μας γράμματα, παράγοντας πολιτισμό.

Λάμπουν, στον ήλιο τα νέφη
και τα λουλούδια ανθίζουν
ψάχνοντας στην ανατολή
την ελπίδα ενός σπόρου,
την τύχη του ταξιδευτή
για μια πυκνότητα γνώσης
στη συσσώρευση της γαλήνης.

«Νέα Σκέψη» (τεύχος 519)

Σε κάθε τεύχος της «Νέας Σκέψης», ο ποιητής, δημιουργικά, δίνει το παρόν με πολλούς τρόπους. Τα νεογέννητα ποιήματά του, έχουν και πάλι τη δύναμη να σε ταξιδεύουν πέρα απ' τα φαινόμενα, στα μέρη που μόνο τα φωτεινά μονοπάτια της ποίησης μπορούν να σε πάνε. Ακόμη μια φορά τα λόγια του ποιητή, γίνονται αφορμή για εσωτερικά βυθίσματα στην ύπαρξη.

Αφού, όπως λέει κι ο ιδρυτής του ομίλου Εξυπηρετητών, ο Δάσκαλος Δημήτρης Κακαλίδης, **«Ο ποιητής είναι η γνώση της ζωής. Είναι ο πατέρας, η μητέρα και το παιδί. Στοχάζεται το δράμα των ανθρώπων, το ζει και το βιώνει σαν να είναι ο ίδιος. Αυτό είναι το χάρισμά του, να αντιλαμβάνεται, να κατέχει, να ποιεί το συναίσθημα, εξελίσσοντάς το σε αγάπη και, περνώντας το από την καρδιά, να το**

ανάγει στη σοφία, που είναι η αγαπημένη του μητέρα, αυτή που τον γέννησε. Γι' αυτό και γνωρίζει πάντα βαθιά μέσα του, διαισθητικά, καθώς τον κατακλύζει η δύναμη του πνεύματός του, το νόημα των πραγμάτων.»

Από τη Σοφία του Ποιήματος

(Ανάλυση του ποιήματος του Βασίλη Λαϊνά. «Όταν γύρισα...»)

Απόψε, γνωρίζουμε τον ποιητή, τον λογοτέχνη, τον επιστήμονα, τον άνθρωπο κ. Κώστα Στεφανόπουλο. Μα πάνω απ' όλα, θαρρώ πως γνωρίζουμε τον «Ταξιδευτή» Κώστα Στεφανόπουλο. «Ταξιδευτή» στους απέραντους ωκεανούς της συνείδησης. **«Πολίτη της θάλασσας», «του μέσα κόσμου στρατιώτη», «που του μένει ακόμη ένα γέλιο δυνατό, μέσα από την καρδιά του...»** Γνωρίζουμε έναν σεμνό, φιλοσοφημένο, ζεστό άνθρωπο, που αγαπά να προσφέρει αγάπη στον άνθρωπο.

«Βλέπω όλους τους ανθρώπους της γης, πιασμένους χέρι-χέρι, σαν τότε που 'μασταν παιδιά, να προχωρούν. Κάποιοι μένουν πίσω... τραβώντας και τους άλλους πίσω. Κάποιοι πάνε μπροστά... τραβώντας και τους άλλους μπροστά!» (από συνομιλία με τον ποιητή)

Σας Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Στεφανόπουλε, για το όμορφο ταξίδι μας απόψε. Με το καράβι των ονείρων σας, περάσαμε τις γραμμές του ορίζοντα και φτάσαμε σε μέρη γεμάτα φως, εκεί όπου η απέραντοςύνη της θάλασσας και του ουρανού ενώνονται με την απέραντοςύνη της καρδιάς σας. Εκεί που εσείς..., **« ...αφήσατε λεύτερη τη ψυχή σας στο ρυθμό της φύσης, και νοιώσατε την αγάπη, αμόλυντη, απ' όλες τις λέξεις!..»**

Το κύμα αφρίζει
κι ανακατεύει τα βότσαλα,
που λειαινούν και λευκαίνουν
το ένα το άλλο.

«Νέα Σκέψη» (τεύχος 510)

Βασιλική Εργαζάκη